

Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp- Giáo dục thường xuyên

Vũ Thị Hồng Đoàn*

*Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, Tỉnh Thái Nguyên

Received: 12/3/2024; Accepted: 18/3/2024; Published: 2/4/2024

Abstract: The article presents the results of research on management of information technology applications in teaching at Center for Vocational Education and Continuing Education. The research aims at developing plans, organizing, directing and evaluating IT applications at the Vocational and Continuing Education Center, thereby serving as a basis for surveying the current situation and proposing measures to apply IT in vocational education and continuing education centers.

Keywords: Current situation, management, care, nurturing, children aged 5-6, Bac Ninh.

1. Mở đầu

Thông tư 01/2023/TT-BGDĐT ngày 06/01/2023, Quy chế tổ chức và hoạt động của Trung tâm GDNN-GDTX ban hành: Giám đốc Trung tâm là người đứng đầu Trung tâm, trực tiếp quản lý, điều hành tổ chức, bộ máy và chịu trách nhiệm trước pháp luật và trước cơ quan quản lý cấp trên về mọi hoạt động của Trung tâm.

Giám đốc trung tâm quản lý hoạt động (QLHĐ) DH của GV thông qua tổ chuyên môn (TCM). TCM ở trung tâm là một đơn vị hành chính được thành lập để quản lý, tổ chức, triển khai thực hiện cụ thể các mục tiêu, nội dung, phương pháp giáo dục theo chương trình, kế hoạch của trung tâm. Để QLƯD CNTT trong DH thì giám đốc và đội ngũ CBQL ở trung tâm cần làm các công việc theo Điều 6 Thông tư này.

2. Nội dung QLƯD CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX

2.1. QLƯD CNTT để thiết kế kế hoạch DH

Quản lý việc thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT

- Lập kế hoạch thiết kế GADH tích cực ứng dụng CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX

Trên cơ sở mục tiêu, kế hoạch năm học của trung tâm, giám đốc trung tâm sẽ chỉ đạo các tổ chuyên môn lập kế hoạch thực hiện và đẩy mạnh việc thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT thông qua các hoạt động chuyên đề hoặc tập huấn chuyên môn. Khi xây dựng kế hoạch thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT cần lưu ý những đặc điểm như sau:

GAPhù hợp với điều kiện và khả năng thực tế của đội ngũ CBQL và GV ở trung tâm. Việc thiết kế có thể tổ chức theo nhóm bộ môn gắn với từng chủ đề và bài cụ thể. Sử dụng các phương tiện DH phù hợp

với trình độ nhận thức của học viên ở từng trung tâm.

Đối với học viên học chương trình GDPT 2018 thì các tổ bộ môn thực hiện thiết kế kế hoạch bài dạy theo mẫu 5512 trong đó đặc biệt quan tâm sử dụng các phương pháp phát huy tính tích cực và chủ động của học viên.

- Tổ chức, chỉ đạo thiết kế GADT có ứng dụng CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX

Giám đốc và đội ngũ CBQL chỉ đạo việc thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT phải định hướng cho GV tuân thủ các nguyên tắc của một GADH tích cực và ứng dụng CNTT một cách phù hợp với nội dung kiến thức có trong bài dạy. Để làm được điều này giám đốc trung tâm và đội ngũ CBQL về chuyên môn cần yêu cầu GV thực hiện các công việc sau:

Tuân theo quy định về xác định mục tiêu bài dạy, thời gian và các bước lên lớp. Khi sử dụng kiến thức, các đoạn video, audio cần phải tìm hiểu và chọn lọc chính xác đảm bảo đúng với nội dung kiến thức và được sưu tầm từ những tác giả hoặc nguồn trang web có uy tín, thể hiện được logic của bài giảng.

Nên tổ chức các chương trình tập huấn chuyên môn, hội thảo chuyên đề để tranh thủ ý kiến của các chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhà giáo có kinh nghiệm lâu năm, GV, học viên để GADH tích cực có ứng dụng CNTT ngày càng có chất lượng và đạt hiệu quả hơn.

Để tạo điều kiện cho GV tham gia thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT thì yêu cầu đặt ra là các GV đều có máy tính cá nhân để có thể thực hiện ở gia đình; trung tâm cần có một phòng máy tính với các máy đảm bảo đủ tiêu chuẩn, có kết nối mạng Internet; phòng bộ môn cần trang bị ít nhất 01 bộ máy vi tính có cài đặt các phần mềm DH để GV có

thể trao đổi chuyên môn với đồng nghiệp ngoài giờ lên lớp. Trung tâm cũng cần có cán bộ phụ trách CNTT để hỗ trợ GV khai thác và sử dụng các phần mềm DH.

- KTĐG việc thiết kế GA DH tích cực có ứng dụng CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX.

KTĐG việc thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT là công việc phải thực hiện thường xuyên, đảm bảo khách quan và chính xác của giám đốc trung tâm và đội ngũ CBQL để đánh giá chất lượng và hiệu quả. Trong kiểm tra và đánh giá cần có cơ chế khen thưởng và phê bình phù hợp nhằm tạo động lực cho CBQL và GV tham gia quy trình thiết kế GADH tích cực có ứng dụng CNTT.

2.2. QLƯDCNTT trong quá trình DH

LKH sử dụng GADH tích cực ứng dụng CNTT

Giám đốc trung tâm xây dựng kế hoạch sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT bao gồm các công việc như sau:

Xây dựng kế hoạch đầu tư CSVC và thiết bị DH đặc biệt là những thiết bị DH hiện đại để sử dụng cho những tiết dạy có sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT, triển khai đến cán bộ phụ trách cơ sở vật chất để sắp xếp, bố trí các phòng học đảm bảo yêu cầu bài giảng.

Xây dựng kế hoạch thi GV giỏi, thao giảng, hội giảng, tập huấn chuyên đề, giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm với nội dung giảng dạy có ứng dụng CNTT tạo điều kiện cho GV nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và bổ trợ kiến thức về CNTT.

Xây dựng quy định, nguyên tắc sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT.

- Tổ chức, chỉ đạo việc sử dụng GADT có ứng dụng CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX. Giám đốc các trung tâm cần có những chỉ đạo, hướng dẫn chung cho GV về quy định sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT. Yêu cầu các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch và thực hiện tổ chức dự giờ thăm lớp các tiết dạy sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT sau đó tiến hành đánh giá, rút kinh nghiệm những tiết học này để từ đó chỉ ra những ưu, nhược điểm và hạn chế trong quá trình thực hiện.

Giám đốc trung tâm chỉ đạo thành lập kho dữ liệu dùng chung của trung tâm để các GV có thể tham khảo, học tập và vận dụng vào thiết kế bài giảng đối với bộ môn của mình và phù hợp với đối tượng học viên.

Có hình thức động viên, khen thưởng kịp thời đối với GV sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT đạt hiệu quả cao, phù hợp với đối tượng học viên ở trung tâm đồng thời khích lệ các GV khác cùng tham gia để tạo được phong trào thi đua trong toàn đơn vị.

- KTĐG việc sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT trong DH ở Trung tâm GDNN-GDTX. Giám đốc trung tâm cần ban hành bộ tiêu chí đánh giá việc sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT và ban hành đến tất cả các GV thực hiện, có thể sử dụng bộ tiêu chí đánh giá này để đánh giá các tiết dự giờ, thao giảng, thi GV giỏi...

KTĐG phải thực hiện thường xuyên, đảm bảo khách quan và chính xác và trong kiểm tra và đánh giá cần có cơ chế khen thưởng và phê bình phù hợp nhằm tạo động lực cho GV hăng hái sử dụng GADH tích cực có ứng dụng CNTT góp phần tạo nên phong trào thi đua mạnh mẽ trong dạy và học ở trung tâm.

2.3. QLƯDCNTT trong sử dụng thiết bị DH để hỗ trợ và khuyến khích học tập

LKH sử dụng TBDH để hỗ trợ và khuyến khích học tập: Điều kiện đầu tiên và cần thiết nhất để đảm bảo cho việc ứng dụng CNTT trong DH đạt kết quả cao đó là cơ sở vật chất phải đảm bảo theo yêu cầu. Chính vì vậy phải xây dựng kế hoạch cung cấp các phần mềm DH hỗ trợ cho việc thiết kế GADT phù hợp với từng bài, từng môn học.

Kế hoạch xây dựng phải đảm bảo tính khả thi, tính hiện thực cao và đảm bảo cho việc sử dụng có hiệu quả. Xây dựng các quy định và nguyên tắc sử dụng và bảo quản cơ sở vật chất và thiết bị DH tránh lãng phí và khoa học.

- Tổ chức, chỉ đạo sử dụng TB DH để hỗ trợ và khuyến khích học tập: CBQL đặc biệt là Giám đốc trung tâm phải tạo điều kiện thuận lợi, tạo mọi cơ hội tốt nhất để GV có thể sử dụng, ứng dụng CNTT trong DH một cách thường xuyên và hiệu quả. Tổ chức trang bị các phần mềm phục vụ hoạt động DH cho GV từ đó tạo hứng thú say mê học tập cho học viên tại trung tâm. Khi được đảm bảo về cơ sở vật chất và thiết bị DH thông dụng, được cung cấp và hướng dẫn sử dụng các phần mềm DH phù hợp và trình độ CNTT của GV đạt yêu cầu thì chắc chắn GV sẽ ứng dụng CNTT trong DH một cách thường xuyên, hiệu quả.

Quản lý các điều kiện CSVC, thiết bị hỗ trợ cho ứng dụng CNTT phải được đội ngũ cán bộ quản lý thực hiện đồng bộ từ việc xây dựng kế hoạch ngắn hạn, kế hoạch dài hạn. Việc trang bị đầy đủ CSVC và thiết bị DH là tiền đề, là nền tảng cho việc ứng dụng CNTT trong DH của GV đạt mục đích đề ra.

Chỉ đạo xây dựng chính sách tạo điều kiện, khuyến khích GV tự trang bị máy tính, thiết bị CNTT, tự làm ra sản phẩm CNTT phục vụ cho DH.

Thực hiện việc bảo quản, bảo trì hệ thống thiết bị theo đúng kỹ thuật và tiêu chuẩn của nhà sản xuất.

Mặt khác, đội ngũ cán bộ quản lý còn phải tạo điều kiện về mặt thời gian cho GV, sắp xếp thời khóa biểu hợp lý để GV còn có thời gian đầu tư về CNTT như tự bồi dưỡng, nghiên cứu các phần mềm DH, soạn GADT, tự học cách sử dụng các thiết bị DH hiện đại...

- *KTĐG việc sử dụng thiết bị DH để hỗ trợ và khuyến khích học tập*

Giám đốc trung tâm và đội ngũ CBQL cần thường xuyên kiểm tra, giám sát việc sử dụng thiết bị DH của GV thông qua kiểm kê tài sản hàng năm hoặc kiểm tra đột xuất đồng thời cũng tuyên truyền, giáo dục, hướng dẫn cán bộ GV sử dụng các thiết bị DH sao cho đúng quy trình, đúng nguyên tắc để các thiết bị đảm bảo độ bền lâu dài.

2.4. Quản lý ứng dụng CNTT để khai thác các tiện ích trên mạng

LKH ứng dụng CNTT để khai thác các tiện ích trên mạng: Hiện nay CNTT ngày càng phát triển dẫn đến nguồn thông tin trên môi trường mạng vô cùng phong phú nhưng để khai thác thông tin một cách hiệu quả và chính xác thì đội ngũ cán bộ quản lý phải chú ý đến việc lập kế hoạch khai thác thông tin trên mạng Internet phục vụ cho giảng dạy và học tập; lập kế hoạch xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu điện tử, học liệu điện tử phục vụ cho giảng dạy và học tập của học viên ở trung tâm; lập kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ CNTT cho GV bộ môn nhất là năng lực khai thác các tài nguyên trên mạng để GV có thể khai thác, sử dụng phần mềm DH và các tài nguyên phục vụ cho DH từ các nguồn địa chỉ tin cậy.

- Tổ chức, chỉ đạo ứng dụng CNTT để khai thác các tiện ích trên mạng: Để việc ứng dụng CNTT vào quá trình DH đạt hiệu quả thì đội ngũ CBQL nói chung và giám đốc trung tâm- người đứng đầu đơn vị nói riêng phải trực tiếp chỉ đạo từng khâu, từng phần việc cụ thể. Từ xây dựng cơ sở dữ liệu điện tử, học liệu điện tử đến việc khai thác và sử dụng các tiện ích trên mạng vào quá trình DH. CBQL cần phải định hướng cho GV phân biệt và lựa chọn sử dụng những ưu việt mà Internet mang lại cho quá trình giảng dạy và học tập nhưng đồng thời cũng quán triệt GV không được lạm dụng CNTT hoặc sử dụng các thông tin không phải nguồn tin cậy, ứng dụng không đúng lúc, đúng chỗ, đúng nội dung.

Đề GV của trung tâm có thể thuận lợi khai thác các tính năng của các phần mềm ứng dụng của máy tính. Tuy nhiên khi mới tiếp cận thì GV sẽ gặp những khó khăn đòi hỏi GV phải có kiến thức về CNTT và đam mê nghiên cứu tìm hiểu chính vì vậy cần có sự hỗ trợ

từ phía các chuyên gia hoặc người phụ trách CNTT có kiến thức và kinh nghiệm về tin học đồng thời các tổ chuyên môn, các nhóm bộ môn cần phân công cá nhân tìm hiểu các phần mềm DH và trao đổi kinh nghiệm, tìm ra cách sử dụng của phần mềm sao cho hiệu quả với bộ môn của mình. Các trung tâm GDNN-GDTX cần liên kết tổ chức cho GV tập huấn theo từng nhóm bộ môn về các phần mềm DH sau đó triển khai thực hiện ở các tổ chuyên môn.

Trang bị CSVC cần thiết như máy tính nối mạng, máy chiếu... đặc biệt trang bị máy tính tốc độ cao sẽ giúp cho GV và học viên thuận tiện trong việc sử dụng, tra cứu tài liệu phục vụ cho quá trình dạy và học. Đồng thời giúp cho giám đốc trung tâm có thể quản lý hoạt động ứng dụng CNTT trong DH được thuận tiện.

2.5. KTĐG việc ứng dụng CNTT để khai thác các tiện ích trên mạng

Kiểm tra thực hiện các hoạt động ứng dụng CNTT để khai thác các tiện ích trên mạng theo kế hoạch đã đề ra giúp phát hiện sai sót, lệch lạc; phát hiện những gương tốt, kinh nghiệm tốt, tiềm lực được tận dụng để được điều chỉnh một cách kịp thời.

Thanh tra, KTĐG về việc ứng dụng CNTT vào DH tại các trung tâm GDNN-GDTX là việc nên làm. Đây là hoạt động theo dõi, giám sát các thành quả hoạt động và tiến hành những hoạt động sửa chữa, uốn nắn nếu cần thiết nhằm đạt được mục tiêu đề ra. Từ đó giúp cho việc đưa ra những quyết định điều chỉnh cần thiết, kịp thời nhằm làm cho công tác quản lý hoạt động này đi đúng hướng và hiệu quả

3. Kết luận

Ứng dụng CNTT trong dạy học tại các trung tâm GDNN-GDTX bao gồm: Thiết kế kế hoạch dạy học, triển khai quá trình dạy học, quản lý thiết bị dạy học và khai thác các tiện ích trên mạng Internet.

Giám đốc và đội ngũ CBQL đóng vai trò quan trọng trong quản lý UDCNTT trong dạy học thể hiện qua các biện pháp chỉ đạo nâng cao hiệu quả quản lý, bên cạnh đó đề quản lý có hiệu quả cần chú trọng tới lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, kiểm tra và đánh giá việc thực hiện kế hoạch ứng dụng CNTT trong dạy học.

Tài liệu tham khảo

1 Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023), *Thông tư 01/2023/TT-BGDĐT ngày 06/01/2023, Quy chế tổ chức và hoạt động của Trung tâm GDNN GDTX*; Hà Nội

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022), *Thông tư 12/2022/TT-BGDĐT, Ban hành chương trình GDTX cấp THPT*. Hà Nội